

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

Jonstoni Historia Naturalis

Ioannis Jonstoni|| Theatrvm|| Vniversale Omnivm|| Animalivm||
Qvadrupedvm

Jonston, Jan

Heilbrunna, MDCCCLV.

VD18 90528808

Illustration: Tab. LXXIX. Chamæleon Cinereus Verus; Chamæleon;
Crocodilus. Crocodyll; Laudierba.

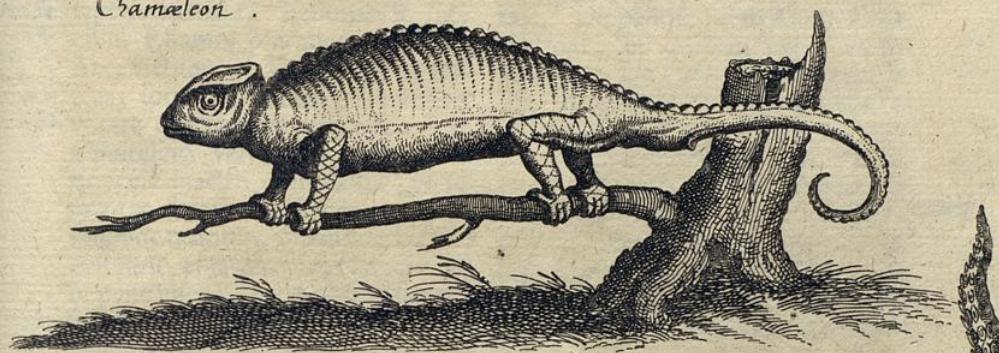
urn:nbn:de:gbv:45:1-10966

Chamæleon Cinereus Verus

Tab: LXXIX

Chamæleon

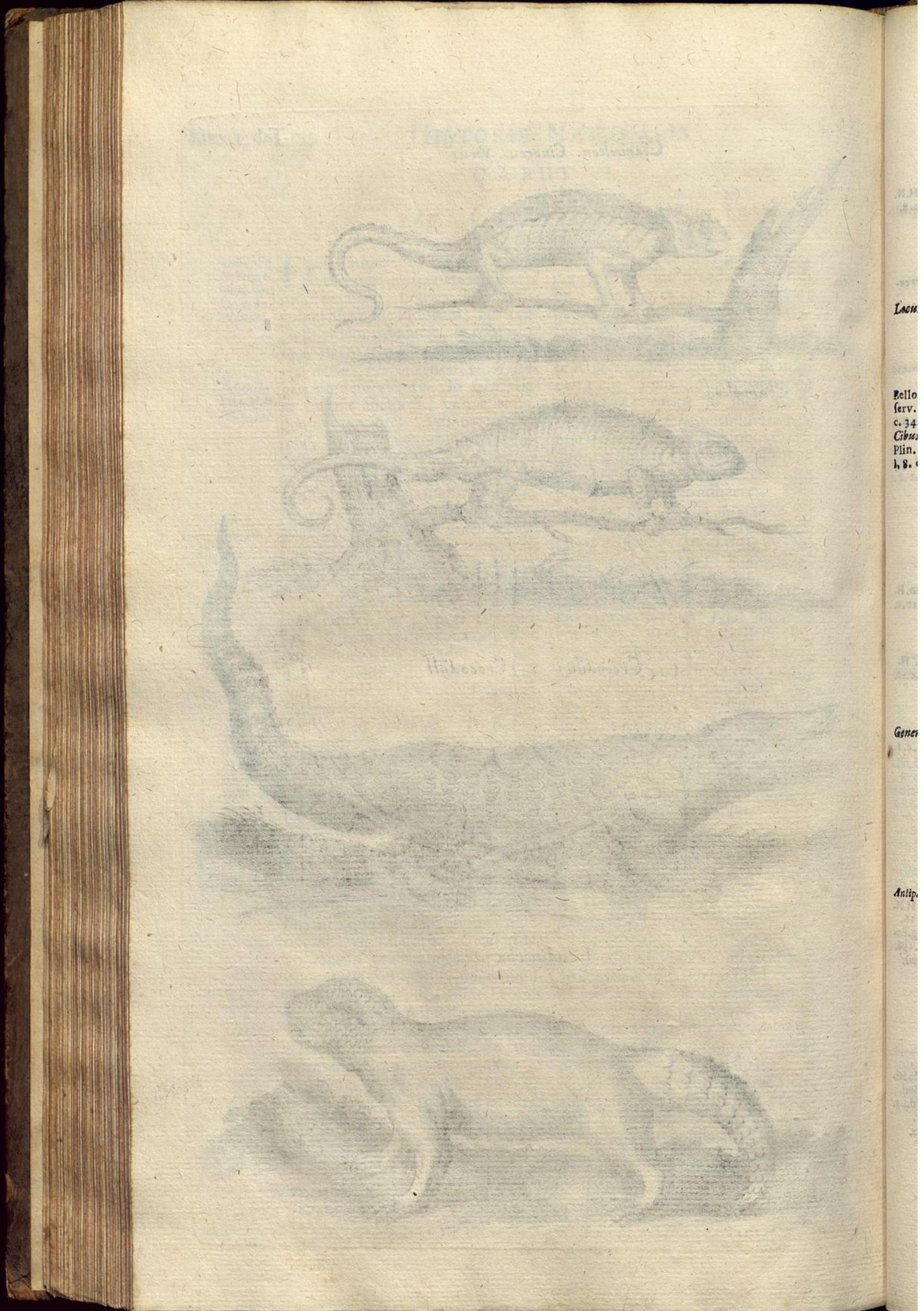

Crocodilus Crocodyll

Laudiuerba

Lacu

Ecllo
serv.
c. 34
Cibus
Plin.
l. 8. 1

H. 11
333

Gener

Anili

Locus. nimali ambitu aequalem. In *imo ventre* nullum peritoneum, sed membrana solum partes dextras a sinistris dirimens. Non item *lien*, non *vesica*, non *renes*, sed carunculae solum observatae sunt, quae genitalia forte fuerunt. *Lingua* est pedalis prope longitudinis. Habentur in Asia, Africa, India et Madagascar insula. Cairi hortorum sepibus ad Nili ripas insident. Per solum raro vagantur, quod sibia cerastris et *viperis* metuant. Bellonius in frutis serv. l. 2. c. 34. *Cibus.* Aere vicitare credidere veteres, mu- Plin. H.N. scas, locustas, erucas, scarabaeos l. 8. c. 33. vorare observatum a recentioribus, a Peirescio vermiculis, qui ex farinaceis mactris colliguntur, vehementer delectari. Lingua ut promiscide utuntur, quam iaculi instar evibrant, et tanta quidem celeritate, ut pene visus aciem effugiat. Id prae- statatur, addit Gassendus beneficio ossiculi, quod bifurcatione quadam implantatur utrinque ad extremas fauces, et caetera teres secundum oris longitudinem, deservit impli- candae explicandaeque linguae, ca- vae scilicet, intestini instar, nisi quod in summo caruncula est, nonnihil viscida, ut praedam corripiat. In foemina una ex illis octo, quas Peirescius aluit, ut formationem eru- ptionemque observaret, fuere ova intra membranulam supra centum, quorum nonnulla extitere magnitudine nuclei olivae, in quibus visum luteum solum, nihil vero albuminis, cum tamen parva viderentur quan- *Antipathia.* dam lactis speciem referre. *Inimici- tias* gerunt cum *accipitre*, *corvo*, *elephante*, et *viperis*. *Accipiter* de- gustata Chamaeleontis carne interire creditur. Idem *corvo* accedit, nisi se lauri foliis muniatur. Ab *elephante* frondibus concolorem deglutiri fabulatur Solinus, et cum dispendio vitae, nisi statim oleastro sibi mede- atur. Metu viperarum et serpentum, in fruticibus et arboribus degit. Sa- liva eius ab ore in caput serpentis de- missa, ob viscositatem filii instar, eudem interimit. Circa caprificos

ferum, innoxium alioqui Plinius fa- cit. *Naturam* et quaedam alia si at- tendas, nunquam os aperit, inquit Plinius, sed totius oculi versione cir- cumspicit. Ipse celsus, hianti sem- per ore. Defuncto pallor est. Hi- bernalis mensibus latet, ut lacertae. Coloris natura mirabilior. Mutat namque eum subinde et oculis, et cauda, et toto corpore, reddit- que semper, quemcunque proxime attingit, praeter rubrum candidum- que. De pallore idem Ambrosinus affirmat, et quidem experientiae innexus. De coloris mutatione ad- dit, et candidum recipere, adducto viri nobilis testimonio, qui sudario seu muccinio inclusum, ideo periisse putabat, quod eiusdem albedinem mentiretur. At Peirescii Chamae- leontes rerum obiectarum colores non inducebant. Seu virides, seu cinerei sint, inquit Gassendus, atro- rem solum quandam subeunt, qua parte ad solem aut ignem obvertun- tur. Id rarum et admirabile, non moveri oculos Chamaeleontis con- ingatos, sed uno aliquorsum spe- stante, reliquum vel stare immotum, vel in aliam partem deflecti. Defle- tuntur quoquo versum, propter quatuor trochleolas, nulla ostenta- ta distinctione iridis, sed sola pupilla, ad quam cornea undique, cum sit ut corpus reliquum radiata, varie- gata, granulata terminatur. In colis Cochinchinae in cibis esse au- tor relationis illius prodidit. Mul- ti simul colligati venduntur, emti in ignem coniiciuntur, eidemque ita vinculo adusto reluctantur, ut ince- dere conentur, tandem superati tor- rentur. Pelle abrasa, caro candi- diffima remanet, quae in liquore bu- tyro nostro simili coquitur. Habet et in medicina usum. Ad epilepsiam *Vitus in Me- dicina.* profligandam Trallianus eum in fi- aili novo cum oleo decoquit, donec tabescat. Ad podagram vero depel- lendum, unguentum mirabile com- ponit, quod apud ipsum vide. Ar- noldus Villanova *lingua* super ob- liviosum suspensa, memoriam reddit. Alii ad evitanda puerperii pericula *C. 2.* *eandem*